

**POHJOIS-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN JA JOKILAAKSOJEN
PELASTUSLAITOKSEN VÄLINEN YHTEISTOIMINTASOPIMUS**

-

ENSIHOITOPALVELUN TOTEUTTAMINEN 1.1.2021 ALKAEN

29.5.2020

SISÄLTÖ

<u>1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET JA NIIDEN EDUSTAJAT</u>	3
<u>2. SOPIMUKSEN TARKOITUS</u>	3
<u>3. SOPIMUKSEN KOHDE</u>	3
<u>4. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO JA IRTISANOMINEN</u>	4
<u>5. SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN JA SIIRTÄMINEN</u>	4
<u>6. SOPIMUKSEN PURKAMINEN JA SOPIMUSPOIKKEAMAT</u>	5
<u>7. ENSIHOIDON PALVELUTASOPÄÄTÖS JA SEN VALVONTA</u>	5
<u>8. OSAPUOLTEN TEHTÄVÄT</u>	5
<u>9. TALOUS, TOIMINNAN VALVONTA JA KEHITTÄMINEN</u>	6
<u>10. MUUT KUIN LAKISÄÄTEISEEN ENSIHOITOPALVELUUN KUULUVAT TEHTÄVÄT</u>	7
<u>11. HENKILÖSTÖ</u>	7
<u>12. ENSIHOITOVALMIUS</u>	7
<u>13. TIETOSUOJA- JA VAITIOLOVELVOLLISUUS</u>	8
<u>14. RAPORTOINTI</u>	8
<u>15. ERIKSIÄISYYDET</u>	8
<u>16. ALLEKIRJOITUKSET</u>	9
<u>SOPIMUKSEN LIITTEET</u>	9
<i><u>Liite 1. Sopijaosapuolten vastuut</u></i>	<i>10</i>
<i><u>Liite 2. Ensihoitoyksiköt ja henkilöstö</u></i>	<i>13</i>
<i><u>Liite 3. Osaamisen hallinta</u></i>	<i>13</i>
<i><u>Liite 4. Ensihoitopalvelun ambulanssit ja muut ajo- ja kulkuneuvot sekä niiden varustus</u></i>	<i>14</i>
<i><u>Liite 5. Ensihoidon viesti- ja tietojärjestelmä</u></i>	<i>17</i>
<i><u>Liite 6. Kenttäjohtojärjestelmä</u></i>	<i>17</i>
<i><u>Liite 7. Muut tietojärjestelmät</u></i>	<i>17</i>
<i><u>Liite 8. Korvaukset ja laskuttaminen</u></i>	<i>17</i>
<i><u>Liite 9. Varautuminen suuronnettomuuksiin, normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin</u></i>	<i>18</i>
<i><u>Liite 11. Muu yhteistoiminta</u></i>	<i>19</i>

1. Sopimuksen osapuolet ja niiden edustajat

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, jäljempänä PPSHP
PL 10, 90029 OYS
Y-tunnus 0679480-9

Sairaanhoitopiirin vastuuhenkilöt tätä sopimusta koskevissa asioissa ovat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin johtaja Ilkka Luoma ja varahenkilö johtajaylilääkäri Juha Korpela.

Sairaanhoitopiirin vastuuhenkilöt ensihoitoa koskevissa asioissa ovat ensihoidon ja päivystyksen johtaja Matti Martikainen p. 0400 240 131 etunimi.sukunimi@ppshp.fi ja ensihoitopäällikkö Iiro Anttila p. 040 717 0925 etunimi.sukunimi@ppshp.fi.

Ylivieskan kaupunki / Jokilaaksojen pelastuslaitos, jäljempänä pelastuslaitos, PL 4, 84101 Ylivieska
Y-tunnus 0190557-3

Pelastuslaitoksen vastuuhenkilöt tätä sopimusta koskevissa asioissa ovat pelastusjohtaja Jarmo Haapanen p. 044 429 6001 etunimi.sukunimi@jokipelastus.fi ja pelastuslaitoksen vs.ensihoitopäällikkö Mika Hämeenkorpi p. 044 429 6017 etunimi.sukunimi@jokipelastus.fi.

2. Sopimuksen tarkoitus

Tämä yhteistoimintasopimus on Terveystieteidenhuoltolain (1326/2010) 39 §:ssä tarkoitettu sopimus ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen kanssa PPSHP:n ensihoidon palvelutasopäätöksen, tämän sopimuksen sekä sen liitteiden mukaisesti.

Tämän yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on ylläpitää ensihoitovalmius em. alueilla ja hoitaa palvelun toteuttaminen hätäkeskuksen välittämien kiireellisyysluokan A-D ensihoitotehtävien osalta sekä tarvittaessa hoitaa potilaan, hänen läheisensä ja muiden tapahtumaan osallisten ohjaaminen psykososiaalisen tuen piiriin. Pelastuslaitos sitoutuu toteuttamaan ensihoitopalvelua muillakin alueilla, mikäli tarvetta siihen ilmenee hätäkeskuksen hälyttämisen tai kenttäjohtajan päätöksen perusteella.

3. Sopimuksen kohde

Yhteistoimintasopimuksen kohteena olevalla ensihoitopalvelulla tarkoitetaan Terveystieteidenhuoltolain (1326/2010) ja Sosiaali- ja terveysministeriön asetus ensihoitopalvelusta (585/2017) mukaisesti määriteltäviä ensihoitopalvelua sekä sairaanhoitopiirin palvelutasopäätöksessä ja tässä sopimuksessa tarkemmin määriteltäviä toimintaa. Ensihoitopalveluun kuuluu myös ensivastetoiminta, josta laaditaan erillinen sopimus.

Ensihoitopalvelun valmius on määritetty palvelutasopäätöksessä. Sopimuksen mukaiset yksiköt on kuvattu liitteessä 2. Eriytilanteissa tai olosuhteiden niin vaatiessa valmiutta voidaan tilapäisesti lisätä kyseisessä liitteessä mainittujen yksiköiden puitteissa, nostamalla varayksikkö lisäyksiköksi kenttäjohtajan, ensihoidon vastuulääkärin tai heidän

edustajansa päätöksellä. Lisäyksikön hälyttämisestä huolehtii pelastuslaitos. Pelastuslaitosta ei kuitenkaan sitovasti velvoiteta miehittämään varayksikköä.

4. Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Tämä sopimus on voimassa 1.1.2021 – 31.12.2021 ja sisältää option ajalle 1.1.–31.12.2022. Päätös option käyttämisestä on tehtävä 1.4.2021 mennessä.

5. Sopimuksen muuttaminen ja siirtäminen

Perustelluista syistä sopimusta voidaan kesken toimintavuoden muuttaa sairaanhoitopiiriin ja pelastuslaitoksen yhteisesti niin sopiessa. Sopimus syntyy, kun se allekirjoitetaan.

Muuttamisesta sovitaan kirjallisesti ja se edellyttää molempien osapuolten suostumusta. Muutetut kohdat ja liitteet allekirjoitetaan. Itse sopimusta ei tarvitse muuttaa, mikäli muutokset koskevat vain liitteitä.

Sopimusasiakirjojen pätevyysjärjestys

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Jos sopimusasiakirjat ovat ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa keskinäisessä pätevyysjärjestyksessä:

- 1) Yhteistoimintasopimus
- 2) Sopimuksen liitteet
- 3) Sopimusneuvottelut

Force major – tilanteet

Sopimuksen täyttämisen estäväksi force majeure tapahtumaksi katsotaan sellainen sopimuksen täyttämisen estävä ja sopimuksen syntymisen jälkeen sattunut epätavallinen ja asiaan vaikuttava tapahtuma, jota sopijapuolten ei ole ollut syytä ottaa huomioon sopimusta tehtäessä ja joka on sopijapuolista riippumaton, eikä sen estävää vaikutusta voida poistaa ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia tai kohtuutonta ajanhukkaa. Tällainen tapahtuma voi olla sota, kapina, sisäinen levottomuus, viranomaisen suorittama pakko-otto tai takavarikko julkiseen tarpeeseen, tuonti- tai vientikielto, luonnonmullistus, yleisen liikenteen tai energiajakelun keskeytys, työselkkaus tai tulipalo tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen sopijapuolista riippumaton syy.

Sopijapuolten on viipymättä ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle (PPSHP:n kenttäjohtajalle tai PPSHP:n ensihoitopäällikölle) samoin kuin esteen lakkaamisesta, jonka jälkeen sopijapuolten on viimeistään sovittava sen vaikutuksesta palvelun toteuttamiseen.

Normaaliajan erityistilanteita, häiriö- ja poikkeusoloja varten laaditaan yhteistyössä suunnitelmat, joiden perusteella ensihoitopalvelut kyetään järjestämään mahdollisimman tehokkaasti. Palvelun ylläpidosta sovitaan tarvittaessa erikseen normaaliajan erityistilanteissa, häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa tai niiden uhatessa.

6. Sopimuksen purkaminen ja sopimuspoikkeamat

Sopimushäiriöistä on kirjallisesti reklamoitava ja reklamointi on tehtävä kohtuullisessa ajassa. Kumpikin sopijapuoli saa purkaa sopimuksen, jos toinen sopijapuoli on olennaisesti rikkonut sopimusvelvoitteitaan tai on ilmeistä, että olennainen sopimusrikkomus tulee tapahtumaan.

Pelastuslaitoksen on ilmoitettava oma-aloitteisesti yhteistoimintasopimuksen poikkeamista viikon (1) kuluessa. Mikäli poikkeamailmoitusta ei tehdä, voi ensihoitokeskus antaa kirjallisen huomautuksen asiasta, johon on annettava kirjallinen vastine kohtuullisessa ajassa. Mikäli ensihoitoyksikössä ei ole sopimuksenmukaista henkilöstöä, ensihoitoyksikkö ei ole hälytettävissä tai sen lähtöviiveet ylittävät sopimuksen mukaiset lähtöajat, on sopimuspoikkeamasta ilmoitettava välittömästi kenttäjohtajille tai ensihoidon vastuulääkärille. Mikäli poikkeama johtuu pelastuslaitoksesta riippumattomasta syystä tai on luonteeltaan ennalta arvaamaton, pelastuslaitoksella on neljä (4) tuntia aikaa korjata tilanne ilman huomautusta. Mikäli poikkeama kestää enemmän kuin neljä tuntia, mutta alle yhden vuorokauden, on siitä tehtävä kirjallinen selvitys. Mikäli poikkeama kestää yli vuorokauden tai sopimusta rikotaan toistuvasti, voi ensihoitokeskus antaa kirjallisen varoituksen.

Mikäli poikkeama on korjattavissa, sopijapuoli voi purkaa sopimuksen vain, jos poikkeama on toistuva tai sopijapuoli ei ole korjannut poikkeamaa yhden (1) viikon kuluessa siitä, kun toinen sopijapuoli on kirjallisesti huomauttanut poikkeamasta. Olennaisena sopimus poikkeamana pidetään mm. sitä, että se vaarantaa ensihoitovalmiuden tai –tehtävien suorittamisen.

7. Ensihoidon palvelutasopäätös ja sen valvonta

PPSHP:n laatimassa palvelutasopäätöksessä määritellään ensihoitopalvelun järjestämistapa, palvelun sisältö, ensihoitopalveluun osallistuvan henkilöstön koulutus, valmius, tavoitteet potilaan tavoittamisajasta ja muut alueen ensihoitopalvelun järjestämisen kannalta tarpeelliset seikat. PPSHP valvoo palvelutasopäätöksen toteutumista.

8. Osapuolten tehtävät

PPSHP vastaa sairaanhoitopiirin vastuulla olevasta ensihoitopalvelun järjestämisestä alueellaan sekä ensihoidon palvelutasopäätöksen laatimisesta. PPSHP toteuttaa ensihoitolääkärivalmiuden, ensihoidon vastuulääkäri- ja kenttäjohtopalvelut, muut lääkärijohtoiset asiantuntijapalvelut ja palvelutasosuunnittelun. Lisäksi PPSHP vastaa mahdollisista ensihoidon sähköisistä tietojärjestelmistä siten, kun tietojärjestelmän vastuunjaosta on erikseen sovittu liitteen 5 mukaisesti.

Pelastuslaitos toteuttaa tämän yhteistoimintasopimuksen sekä palvelutasopäätöksen mukaisen ensihoitopalvelukokonaisuuden. Pelastuslaitos vastaa ensihoito-organisaatiosta, talous- ja henkilöstöhallinnosta oman organisaationsa osalta, valmiuden ylläpitämisestä ja ensihoitotehtävien hoitamisesta, kalustosta ja ajoneuvoista

sekä viestiliikennejärjestelmistä lukuun ottamatta edellä mainittuja PPSHP:lle kuuluvia tehtäviä.

Osapuolten vastuut ja tehtävät on esitetty yksityiskohtaisesti liitteessä 1. Suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin varautuminen on kuvattu liitteessä 9.

9. Talous, toiminnan valvonta ja kehittäminen

Pelastuslaitos toteuttaa tässä sopimuksessa sovitun ensihoitopalvelun ns. nettokustannusperiaatteella. Nettokustannusperiaate tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikki tämän sopimuksen mukaiset ensihoidon kustannukset sisällytetään PPSHP:ltä laskutettavaan vuosikorvaukseen. Ensihoitoon kuuluvat kaikki tulot kohdennetaan ensihoitoon ja siten ne vaikuttavat ensihoidon nettokustannuksiin menoja vähentäen. PPSHP valmiuskorvaus kattaa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti toimintakulujen ja toimintatuottojen välisen nettokulun.

Tavoitteena on toteuttaa ensihoitopalvelut laadukkaasti ja taloudellisesti sekä turvata palveluntoteutuksen edellytykset ja häiriötön ensihoitovalmius. Pelastuslaitoksen kustannusten vuosikorvaus on esitetty eriteltynä liitteessä 8.

Ensihoitopalvelun talouden ja toiminnan seurantaraportointi sekä valvonta toteutetaan erikseen sovitulla tavalla kohdan 14 mukaisesti.

PPSHP ja pelastuslaitokset muodostavat yhteisen ensihoidon yhteistyöryhmän, jossa kaikilta sopijapuolilta edustus hallinnosta, ensihoidon johdosta ja ensihoidon kenttätyöstä. Yhteistyöryhmän tehtävänä on yhteistyössä seurata ensihoitopalvelun toimivuutta, palvelutasopäätöksen toteutumista ja kehittämistarpeita, sekä käytännön ensihoidon ja pelastustoiminnan yhteensovittamisen kehittämistä.

Talouskehityksestä ja kehittämistarpeista sovitaan vuosittain pidettävissä PPSHP:n ja pelastuslaitoksen välisissä ensihoitopalvelun talous- ja budjettineuvotteluissa.

Mikäli yhteistoimintasopimus päättyy, neuvotellaan erikseen voimassa olevista leasing- ja ohjelmistokustannuksista sekä laite- ja hoitovälinekustannuksista, jotka tulevat maksettaviksi toiminnan päättymisen jälkeen ja ovat aiheutuneet ensihoitopalvelun toteuttamisesta.

PPSHP:llä on oikeus tarkastaa sopimuksen kohteena olevaan ensihoitopalveluun liittyen:

- sovittu palvelutaso
- ambulanssit
- asemapaikat
- sovittu varustus ja välineistö
- viesti- ja johtojärjestelmä
- henkilöstön koulutus/pätevyys
- sovittu valmius
- potilasasiakirjat sekä niiden käsittely ja arkistointi tämän sopimuksen soveltamisalalla
- sairaanhoitopiirille osoitettu laskutus ja siihen perustuva kirjanpito
- lääkevarasto
-

10. Muut kuin lakisääteiseen ensihoitopalveluun kuuluvat tehtävät

Pelastuslaitoksen ensihoitajat voivat työskennellä toimialueensa terveyskeskuksissa pelastuslaitoksen ja perusterveydenhuollon kanssa erikseen sovitulla tavalla shp:n ja pelastuslaitoksen välisen yhteistoimintasopimuksen periaatteiden mukaisesti. Pelastuslaitos sopii alueen perusterveydenhuollon organisaatioiden kanssa yhteistyöstä erikseen.

Etenkin harvaanasutuilla alueilla ensihoitohenkilöstön tehtäviin voidaan vähäisessä määrin sisällyttää myös ennalta määrättyjä muita terveydenhuollon palveluja. Pelastuslaitoksen ensihoitajia voivat työskennellä perusterveydenhuollon tukena, mikäli eivät ole suorittamassa työvuoronsa ensihoitotehtäviä, pelastuslaitoksen ensihoitopäällikön tai kenttäjohdon määräämiä muita ensihoitotoimintaan liittyviä tehtäviä.

Ensihoitoyksikön henkilöstölle suunnatut tehtävät perusterveydenhuollossa tulee olla heidän koulutustaan vastaavia, eivätkä saa vaarantaa ensihoitotehtävien suorittamista, eivätkä saa myöskään kuormittaa ensihoitohenkilöstöä liikaa. Työskentelystä terveyskeskuksissa pelastuslaitos ei peri erillistä korvausta.

Muista lakisääteiseen ensihoitopalveluun kuulumattomista tehtävistä on aina sovittava sopijaosapuolten neuvottelujen perusteella erikseen.

11. Henkilöstö

Pelastuslaitoksen ensihoitohenkilöstö on pelastuslaitoksen palveluksessa ja siten joko virka- tai työsuhteessa Ylivieskan kaupunkiin. Henkilöstön kelpoisuusvaatimuksina noudatetaan STM:n ensihoitoasetuksen vaatimuksia huomioiden siirtymäajan säännökset. Ensisijaisesti ensihoitopalvelun hallinnollisiin tehtäviin osallistuvien kelpoisuusehdoista sovitaan tarvittaessa erikseen.

Ruuhka- ja erityistilanteissa sekä muissa pakottavissa olosuhteissa voidaan em. vaatimuksista poiketa tilapäisesti ensihoitoyksikön toisen henkilön osalta, ei kuitenkaan siten, että ensihoitoyksikön määritetty taso (hoito- tai perustaso) heikkenee. Poikkeamista on pidettävä tilastoa ja toteuttajan on esitettävä ne sairaanhoitopiirille neljän kuukauden välein sopimuksen voimaantulopäivästä.

Pelastuslaitos vastaa henkilöstönsä kelpoisuudesta ja riittävydestä palvelun toteuttamiseksi myös vuosilomien, tämän sopimuksen tarkoittamien koulutusten, ym. poissaolojen aikana. Pelastuslaitos ylläpitää riittävää määrää kelpoisuuden omaavia vakinaisia, vakinaisia varahenkilöitä sekä tilapäisiä sijaisia, jotta valmiussuunnitelman mukaiset ensihoitoyksiköt ovat valmiudessa.

12. Ensihoitovalmius

Pelastuslaitoksen toteuttama valmius määräytyy PPSHP:n hyväksymän palvelutasopäätöksen mukaisesti. Jos palvelutasopäätöstä muutetaan niin, että sen muutokset vaikuttavat tähän sopimukseen, asiasta ja seurauksista neuvotellaan sairaanhoitopiirin ja pelastuslaitoksen kesken.

Välitön lähtövalmius tarkoittaa, että henkilöstö on yksikön läheisyydessä tosiasiallisesti valmiina lähtemään tehtävälle.

13. Tietosuoja- ja vaitiolovelvollisuus

Sopijapuolten tulee noudattaa toiminnassaan salassapidosta, vaitiolovelvollisuudesta ja tietosuojasta sekä salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta annettuja kulloinkin voimassa olevia säännöksiä. Sopijapuolet sitoutuvat pitämään salassa toisiltaan saamansa aineistot ja tiedot siltä osin kuin ne ovat lain perusteella salassa pidettäviä sekä olemaan käyttämättä niitä muihin kuin sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin.

Pelastuslaitoksen on huolehdittava sellaisten tietojen salassapidosta, jotka pelastuslaitos tai sen henkilökunta on saanut tietoonsa millä tahansa tavalla (esimerkiksi radio- ja viestiliikenne sekä tilannekeskustoiminta), niin salassa pidettäviksi merkittyjen kuin myös sellaisten, jotka olisi tullut asian luonteen vuoksi ymmärtää salassa pidettäviksi.

Pelastuslaitoksen tulee varmistaa, että sen henkilöstö sitoutuu pitämään salassa ja käsittelemään huolellisesti saamansa salassa pidettävät potilastiedot ja olemaan käyttämättä niitä muuhun kuin tämän sopimuksen mukaisiin tarkoituksiin. Salassapitovelvollisuuden tulee olla voimassa myös työntekijän työsopimuksen päättymisen jälkeen. Nämä määräykset ovat voimassa myös sopimuksen päättymisen jälkeen.

14. Raportointi

Pelastuslaitos raportoi PPSHP:lle neljän kuukauden välein alla mainitut asiat.

- ensihoitotehtävät omalla alueella
- ensihoitotehtävät oman alueen ulkopuolella
- ensihoitopalvelun toiminnasta tehdyt reklamaatiot ja niiden käsittely
- X-tehtävät
- yksiköiden käyttöaste
- lisäyksiköiden käyttö

Pelastuslaitos ylläpitää ja toimittaa pyydettäessä PPSHP:lle listan ensihoitotoiminnassa työskentelevästä henkilöstöstä ja heidän kelpoisuuksistaan.

15. Erimielisyydet

Tähän sopimukseen liittyvät erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan neuvottelemalla. Mikäli erimielisyyksiä ei pystytä ratkaisemaan neuvottelemalla, sopijaosapuolella on oikeus panna asia vireille hallintoriita-asiana hallinto-oikeuteen siltä osin, kun kysymys on julkisen hallintotehtävän hoitamisesta.

16. Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) yhtäpitävää allekirjoitettua kappaletta, yksi kummallekin sopijaosapuolelle.

Oulussa ____/____ 2020

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Ilkka Luoma
Sairaanhoitopiirin johtaja

Juha Korpelainen
Johtajaylilääkäri

_____/____ 2020

Jokilaaksojen pelastuslaitos

Jarmo Haapanen
Pelastusjohtaja

Sopimuksen liitteet

- Liite 1. Sopijaosapuolten vastuut
- Liite 2. Ensihoitoyksiköt ja henkilöstö
- Liite 3. Osaamisen hallinta
- Liite 4. Ensihoitopalvelun ajoneuvot ja niiden varustus
- Liite 5. Ensihoidon viesti- ja tietojärjestelmät
- Liite 6. Kenttäjohtajajärjestelmä
- Liite 7. Muut tietojärjestelmät
- Liite 8. Korvaukset ja laskuttaminen
- Liite 9. Varautuminen suuronnettomuuksiin ja poikkeusoloihin
- Liite 10. Muu yhteistoiminta